

Eneco Tour 2014

De Langstraat etappe, Waalwijk – Vlijmen

Economische impact, promotionele waarde en bezoekersprofiel

© *Fontys Economische Hogeschool Tilburg/SPECO*

Lectoraat Sportbusiness

Luuk Berends

Mark van den Heuvel

Colofon

Uitgave

Fontys Economische Hogeschool Tilburg, 2014
Lectoraat Sportbusiness
Postbus 90903
5000 GD Tilburg

Auteurs

Luuk Berends

Mark van den Heuvel
Lector Sportbusiness

Email: mark.vandenheuvel@fontys.nl

Met medewerking van studenten van Fontys Economische Hogeschool Tilburg en vrijwilligers van organisatie van de Eneco Tour in Heusden/Waalwijk.

Samenvatting

De gemeenten Heusden en Waalwijk organiseerden op 12 augustus 2014 de Langstraat etappe van de Eneco Tour. Het betrof de tweede etappe in deze wielervedstrijd die door Nederland en België voert. Onder verantwoordelijkheid van het lectoraat Sportbusiness werd onderzoek verricht naar de economische impact en promotionele waarde van het evenement voor de gemeenten Heusden en Waalwijk samen. In het verlengde hiervan is ook onderzoek gedaan naar het bezoekersprofiel en de waardering voor het evenement. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de richtlijnen van de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP, www.evenementenevaluatie.nl).

Van het aantal bezoekers is een schatting gemaakt op basis van deeltellingen. In dit onderzoek schatten we het aantal bezoekers aan de Langstraat etappe in Heusden/Waalwijk op 5.000. Van deze groep bezoekers kwam 69% uit of de gemeente Heusden of de gemeente Waalwijk. De bezoekers waardeerden het evenement met een 7,8.

De berekening van de economische impact gebeurt aan de hand van gemiddelde dag uitgaven en uitgaven voor overnachting van de bezoekers. Hier komen de uitgaven van de organisatie bij. Bij deze berekening wordt rekening gehouden met additionaliteit. Dat wil zeggen dat alleen inkomsten in Heusden/Waalwijk worden gerekend die zonder het evenement niet zouden worden gedaan. Deze berekening komt neer op een impact vanuit bezoekers van € 16.550,-. De impact vanuit de organisatie wordt hier nog mee verrekend. Deze komt neer op -€ 48.784, een negatief getal omdat de organisatie meer geld heeft ontvangen uit Heusden/Waalwijk dan dat hier uitgegeven is door de organisatie. Uiteindelijk kan er gesproken worden van een economische impact van - **€ 32.233** voor Heusden/Waalwijk. Er is dus sprake van een negatieve economische impact. Hierbij gaat het om de lokale economie in zijn geheel en niet om individuele horecagelegenheden waarvan een aantal wel hebben geprofiteerd van de Eneco Tour.

De promotionele waarde van de Eneco Tour voor Heusden/Waalwijk bedraagt **€ 146.971**. Dit is het bedrag dat de waarde vertegenwoordigt van de aandacht in diverse media, uitgedrukt in de waarde van een vergelijkbare hoeveelheid reclameruimte. Dit is een fictief bedrag maar vertegenwoordigt wel een promotionele waarde voor het evenement en voor Heusden/Waalwijk.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inhoudsopgave	4
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
Hoofdstuk 2 Theoretisch kader en methodologie	6
2.1 Economische impact	6
2.2 Promotionele impact, mediawaarde	7
2.3 Dataverzameling	7
2.4 Tellingen aantallen bezoekers	7
2.5 Schatting	8
Hoofdstuk 3 Profiel van de bezoeker	9
3.1 Achtergrondkenmerken bezoekers	9
3.2 Gemiddelde besteding	11
Hoofdstuk 4 De economische impact	12
4.1 Aantallen bezoekers	12
4.2 Additionele bezoekers	12
4.3 Besteding additionele bezoekers	12
4.4 Bestedingen vanuit de organisatie	13
4.5 Totale economische impact	14
Hoofdstuk 5 De promotionele waarde	15
5.1 Verzamelen van media-uitingen.	15
5.2 Waarde van media-uitingen	16
Geschreven media	16
Televisie	16
Website	17
5.3 Totale promotionele waarde	17
Bijlagen	19

Hoofdstuk 1 Inleiding

De gemeenten Heusden en Waalwijk organiseerden op 12 augustus 2014 de Langstraat etappe van de Eneco Tour. Het betrof de tweede etappe in deze wielervedstrijd die door Nederland en België voert. De start was in Waalwijk en de finish in Heusden en de renners maakten nog een extra lus via 's Hertogenbosch. De Tsjech Zdenek Stybar kwam als winnaar over de streep en Vlijmenaar Lars Boom finishte als tweede.

Beide gemeenten hebben geïnvesteerd om dit evenement mogelijk te maken maar hopen dat in economische en promotionele zin dit evenement waarde toevoegt. Tegen deze achtergrond heeft de gemeente Heusden aan het lectoraat Sportbusiness van de Fontys Economische Hogeschool Tilburg gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de economische impact en de promotionele waarde van de Eneco Tour voor de gemeenten Heusden en Waalwijk. Hierbij gaat het in economische zin om de vraag hoeveel extra bestedingen worden gegenereerd voor beide steden als gevolg van de organisatie van het evenement en in promotionele zin om de waarde die de media-aandacht voor de Eneco Tour voor beide gemeenten heeft.

Dit onderzoek is gericht op de economische en promotionele impact voor de gemeenten Heusden en Waalwijk samen. In het verlengde hiervan wordt ook het bezoekersprofiel beschreven alsook de waardering voor het evenement. De onderliggende theoretische uitgangspunten en methoden zijn ontleend aan de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP), een landelijk netwerk van diverse kennisinstellingen en onderzoekers, die richtlijnen heeft opgesteld voor economische en sociale evaluaties van sportevenementen en onderzoek uitvoert. Hiermee past de evaluatie van de Eneco Tour in een reeks van andere vergelijkbare evaluaties van sportevenementen.

In hoofdstuk 2 worden de methoden van onderzoek en theoretische uitgangspunten nader belicht. In hoofdstuk 3 wordt de totale groep bezoekers en deelnemers beschreven in termen van profiel en bestedingen. Daarna volgt in hoofdstuk 4 de berekening van de economische impact en in hoofdstuk 5 de promotionele waarde.

Het onderzoek is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het lectoraat Sportbusiness van de Fontys Economische Hogeschool Tilburg, opleiding SPECO. Student Luuk Berends was verantwoordelijk voor het veldwerk en heeft samen met andere studenten en vrijwilligers de gegevens op 12 augustus verzameld.

Hoofdstuk 2 Theoretisch kader en methodologie

In dit onderzoek naar de impact van de Eneco Tour is gebruik gemaakt van gestandaardiseerde methoden van onderzoek. Deze zijn ontwikkeld door de Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (WESP), een platform van onderzoekers vanuit verschillende Nederlandse hogescholen, onderzoeksinstituten (Mulier Instituut, Respons, Sport2b) en sportkoepel (NOC*NSF). De methoden van onderzoek worden ook aanbevolen door het Ministerie van VWS en provincies bij de evaluatie van sportevenementen. De WESP ontwikkelt standaard richtlijnen waarmee vanuit verschillende invalshoeken een evenement geëvalueerd kan worden. Door gebruik te maken van standaard richtlijnen wordt het mogelijk om verschillende sportevenementen met elkaar te vergelijken. Door verschillende onderzoekers dezelfde methoden te laten hanteren, kan ook de kwaliteit van de methoden verbeterd worden. Er zijn richtlijnen ontwikkeld voor economische impact, maatschappelijke impact, bezoekersprofielen, bezoekersaantallen, beleving omwonenden, tevredenheid bezoekers en promotionele waarde. In dit onderzoek worden met name de economische impact, de promotionele waarde, bezoekersprofielen en tevredenheid in kaart gebracht. De richtlijnen zijn te downloaden via de website van de WESP: www.evenementenevaluatie.nl/richtlijnen.

2.1 Economische impact

De economische impact van een evenement voor de gemeente/regio/provincie wordt gedefinieerd als de additionele, dat wil zeggen de extra bestedingen die door het evenement veroorzaakt worden in de gemeente/regio/provincie. In dit onderzoek gaat het om de economische impact voor de gemeenten Heusden en Waalwijk die samen worden genomen. Bij elk evenement is een veelheid aan economische effecten te bedenken: bestedingen aan reclame door het bedrijfsleven, extra overnachtingen door bezoekers, promotie-effecten voor de gemeente/regio/provincie, die allemaal iets zeggen over de betekenis van het evenement voor de economie. Maar additioneel wil zeggen dat deze niet het gevolg zijn van een verschuiving van de vraag. Bij elk evenement zal dus steeds weer, afhankelijk van de soort of de grootte of de impact van het evenement, gezien moeten worden hoe om te gaan met verschuivings- en verdringingseffecten.

De economische impact bestaat in dit onderzoek uit de volgende onderdelen:

- De bestedingen van additionele bezoekers aan de Eneco Tour. Tot de additionele bezoekers worden niet gerekend degenen die woonachtig zijn in de gemeenten Heusden of Waalwijk.
- De additionele bestedingen vanuit de organisatie van het evenement. In dit geval vallen ook de bestedingen van de deelnemers onder organisatiekosten.

Bestedingen zijn additioneel indien aan twee voorwaarden wordt voldaan, te weten:

- Er is een oorzakelijk verband met de organisatie van het evenement. In de praktijk betekent dit dat alleen bestedingen worden meegenomen van bezoekers en deelnemers die speciaal voor het evenement naar de gemeenten Heusden of Waalwijk zijn gekomen;

- De organisatie heeft inkomsten vergaard en deze besteed in en buiten Heusden/Waalwijk om het evenement te organiseren. De bestedingen zijn additioneel voor Heusden/Waalwijk als zij niet waren gedaan als het evenement niet in Heusden/Waalwijk had plaats gevonden. De bestedingen in Heusden/Waalwijk worden verminderd met sponsorgeld of subsidiegeld afkomstig van bedrijven en organisaties uit Heusden/Waalwijk.

2.2 Promotionele impact, mediawaarde

De promotionele impact wordt berekend via het in kaart brengen van de mediawaarde van de Eneco Tour voor Heusden/Waalwijk. Evenementen worden in toenemende mate door steden en bedrijven gewaardeerd omdat zij de naamsbekendheid of het imago kunnen vergroten. Om hier meer kwantitatief zicht op te krijgen is door de WESP een richtlijn ontwikkeld die via het in kaart brengen van het volume van uitingen in de verschillende media de mediawaarde in euro's berekent.

Voor de Eneco Tour zijn de uitingen in de volgende media gevolgd:

- Lokale en regionale kranten
- Regionale en landelijke televisie zenders

Bij de kranten worden de volumes van de artikelen omgerekend naar 1 pagina en per krant wordt de mediawaarde vervolgens aan de hand van het bereik en de kosten van advertenties bepaald. Voor het bepalen van de mediawaarde van televisie en radio wordt gebruik gemaakt van de tijdsduur van de uitzending, de kijkdichtheid (nationale televisie) en de gehanteerde reclametarieven. De waarde van sociale media is nog niet opgenomen in de richtlijnen van de WESP, dus daarmee wordt in dit onderzoek niet gerekend.

Het totale bedrag van de mediawaarde is een fictief bedrag maar zegt wel iets over de economische waarde van de media-aandacht voor de Eneco Tour Heusden/Waalwijk.

2.3 Dataverzameling

Naast deskresearch en het verzamelen van gegevens via de organisatie is veldwerk verricht onder bezoekers. Het veldwerk is uitgevoerd onder begeleiding van een 4e jaars-student die eerder vergelijkbaar onderzoek heeft verricht naar de Warandeloop en de Venloop. Samen met een aantal andere studenten en vrijwilligers zijn de bezoekers geënquêteerd op dinsdag 12 augustus. Bij het enquêteren van de bezoekers is gebruik gemaakt van het programma iSurveysoft. Met behulp van dit programma kunnen offline digitale enquêtes worden afgenomen met tablets en smartphones.

Het veldwerk heeft geleid tot een totaal van 252 bruikbare enquêtes. Uitgaande van de richtlijnen van de WESP en van het bezoekersaantal (zie hieronder) is deze netto respons voldoende voor een betrouwbaarheidsniveau van 90% bij een foutenmarge van 5%. Dat wil zeggen dat met 90% zekerheid kan worden gezegd dat de werkelijkheid binnen een marge van +5% tot -5% van de uitkomsten van het onderzoek vallen.

2.4 Tellingen aantallen bezoekers

Om een zo objectieve schatting te krijgen van het aantal personen dat op 12 augustus in Heusden/Waalwijk de Eneco Tour heeft bezocht, is aan de hand van deeltellingen langs het parcours een schatting van bezoekers gemaakt tijdens de ronde door Heusden en Waalwijk.

De ronde loopt door drie dorpskernen die tot de gemeenten Heusden of Waalwijk behoort. Zo was de start in Waalwijk, kwam de ronde daarna door Drunen om vervolgens door Vlijmen te komen waar ook de finish was. Buiten de dorpskernen was minimaal tot geen publiek. Dit is geconstateerd door vrijwilligers maar dit is ook te zien op de luchtfoto's en de uitzending op televisie. De schatting is daarom gebaseerd op het aantal personen in de dorpskernen.

2.5 Schatting

Voor de schatting zijn door vrijwilligers elk uur deeltellingen gemaakt op verschillende plaatsen. Om dubbeltellingen te voorkomen wordt het gemiddeld drukste moment uit deze reeks gekozen, dit was om 16:00. Logischerwijs was het toen aan de start veel rustiger dan aan de finish. Toch is er voor deze wijze van schatten gekozen omdat er geconstateerd is dat veel mensen zich verplaatsten naarmate de wielrenners op een plaats voorbij waren. Per dorpskern wordt een schatting gemaakt.

Waalwijk (start)

Drie kilometer van het parcours loopt door de dorpskern van Waalwijk. Rond 16:00 was er niet veel meer te doen omdat de finish rond deze tijd was. Om 16:00 stonden er dan ook ongeveer 8 mensen op de drukste 100 meter in Waalwijk. De schatting van Waalwijk komt dan ook op;

$$30 (100 \text{ meter}) * 8 \text{ personen} = \mathbf{240 \text{ personen}}$$

Drunen

3,5 kilometer van het parcours loopt door de dorpskern van Drunen. Op 100 meter werden hier 60 personen geteld rond 16:00. Ook hier is op het drukste punt geteld. De schatting van Drunen ziet er als volgt uit;

$$35(100 \text{ meter}) * 60 \text{ personen} = \mathbf{2.100 \text{ personen}}$$

Vlijmen dorp

1,7 kilometer van het parcours loopt door de dorpskern Vlijmen. Rond 16:00 werden hier 130 mensen geteld over 100 meter. Dit was echter bij de Lars Boom Fanclub, waardoor 130 personen op 100 meter geen geloofwaardige schatting is over de rest van het parcours in Vlijmen. Om een betere schatting te maken worden de 60 personen per 100 meter uit Drunen gebruikt. Dit komt neer op;

$$17 (100 \text{ meter}) * 60 \text{ personen} = \mathbf{1.020 \text{ personen}}$$

Vlijmen bedrijventerrein (Finish)

Het laatste stuk van het parcours was 800 meter lang waar het rond 16:00 het drukste was. Hier stonden 431 mensen op de eerste 100 meter van het parcours. Daarna was dit ongeveer de helft. Dit komt neer op de volgende schatting;

$$(1 (100 \text{ meter}) * 431) + (7 (100 \text{ meter}) * 215) = \mathbf{1.936 \text{ personen}}$$

Deze schattingen bij elkaar opgeteld komen neer op een bezoekersaantal van **5.296**. Omdat er telkens tellingen zijn gemaakt op de drukste plaatsen per dorpskern zal dit alsnog een kleine overschatting zijn. Daarom wordt dit getal naar beneden afgerond en zal voor het bepalen van de economische impact gerekend worden met een bezoekersaantal van **5.000 personen**.

Hoofdstuk 3 Profiel van de bezoeker

3.1 Achtergrondkenmerken bezoekers

Tabel 1 laat de verdeling naar geslacht en leeftijd zien van de bezoekers aan de Eneco Tour ronde van Waalwijk-Vlijmen. De man-vrouw verhouding is behoorlijk scheef. Er zijn zoals te zien is, veel meer mannen onder de bezoekers. Daarnaast is te zien dat de bezoekersgroep relatief uit een groot aandeel 60 plussers bestaat.

Tabel 1 Verdeling bezoekers en deelnemers naar geslacht en leeftijd

	Bezoekers
Man	71%
Vrouw	29%
Jonger dan 20 jaar	5%
20 – 29 jaar	12%
30 – 39 jaar	10%
40 – 49 jaar	15%
50 – 59 jaar	23%
60 of ouder	35%

Kijken we naar het opleidingsniveau van de bezoekers, dan is te zien dat de grootste groep middelbaar is opgeleidt. De groep hoog opgeleide mensen is net iets kleiner. Van de bezoekers heeft 36,1% een MBO-opleiding afgerond, 21% heeft HBO of WO afgerond.

Tabel 2 Opleidingsniveau bezoekers en deelnemers

	Bezoekers
Geen onderwijs	1%
Basisonderwijs	7%
MAVO/VMBO	21%
MBO	36%
HAVO, VWO, HBS	14%
HBO / WO	21%
Anders	0%

De herkomst van de bezoekers is van groot belang voor de economische impact. In tabel 3 is de verdeling naar herkomst weergegeven voor de bezoekers aan de Eneco Tour ronde Waalwijk-Vlijmen. De meeste bezoekers zijn afkomstig uit de gemeente Waalwijk of Heusden. Slechts 1% van de bezoekers blijkt uit het buitenland te komen.

Tabel 3 Herkomst bezoekers

Herkomst	Bezoekers
Waalwijk/Heusden	69%
Overig Nederland	30%
Buitenland	1%
Totaal	100,0%

Het merendeel van de bezoekers (72%) kwam in een gezelschap naar het evenement kijken. Gemiddeld kwamen de bezoekers met een gezelschap van twee personen.

Tabel 4 Samenstelling gezelschap bezoekers

Samenstelling gezelschap	Bezoekers
Alleen	28%
Met partner/echtgeno(o)t(e) zonder kinderen	28%
Met partner/echtgeno(o)t(e) met kinderen	6%
Alleen met kinderen	7%
Met overige familie	13%
Met vrienden/kennissen	16%
Met school/bedrijf/vereniging e.d.	2%
Anders	0%
Totaal	100,0%

De bezoekers gaven de Eneco Tour etappe in Heusden/Waalwijk een gemiddeld rapportcijfer van een 7,8.

3.2 Gemiddelde besteding

Welke uitgaven hebben bezoekers gedaan die direct aan de Eneco Tour zijn te relateren? Gemiddeld is in de totale steekproef per bezoeker € 11,22 besteed, exclusief overnachtingen. In het onderzoek zijn de type bestedingen niet in de vragenlijst samengenomen. Aangenomen kan worden dat het meeste besteed is aan eten en drinken.

Een klein aantal personen heeft in het kader van de Eneco Tour overnacht op een andere plaats dan het vaste woonadres. Van de totale steekproef onder bezoekers heeft 5,6% overnacht op een andere plaats dan hun vaste woonadres. Het meest frequent overnachtten de bezoekers bij vrienden, familie of kennissen. Van alle bezoekers overnachtte 2% in de gemeente Heusden/Waalwijk voor gemiddeld € 28,30.

Tabel 5 Overnachters naar type accommodatie

Overnachters naar type accommodatie	Bezoekers
Bij vrienden/familie/kennissen	37%
Bed & Breakfast	14%
Hotel 0-3 sterren	14%
Hotel 4-5 sterren	21%
Bungalowpark	0%
Camping	14%
Anders	0%
Totaal	100%

Hoofdstuk 4 De economische impact

Om de economische impact te bepalen kijken we gericht naar de *additionele* bestedingen in plaats van, zoals in het vorige hoofdstuk, naar de bestedingen van alle bezoekers. We gaan uit van het begrip additionaliteit zoals dat in hoofdstuk 2 is uitgelegd.

4.1 Aantallen bezoekers

Voor het bepalen van de economische impact is het noodzakelijk om een betrouwbaar cijfer te hebben van het aantal bezoekers. De economische impact is voor een belangrijk deel de vermenigvuldiging van de gemiddelde bestedingen per persoon met het aantal bezoekers. Het aantal bezoekers is bepaald op 5.000.

4.2 Additionele bezoekers

De verdeling van de bezoekers naar additionaliteit wordt weergegeven in tabel 6. De bezoekers die buiten de gemeente Waalwijk/Heusden wonen, zijn additioneel, uitgezonderd die groep die op de betreffende dag zonder de Eneco Tour alsnog in de gemeente Waalwijk/Heusden zou zijn geweest. Deze vraag is in de enquête opgenomen. De niet-additionele bezoekers tellen niet mee binnen de economische onderzoek.

Tabel 6 Additionele bezoekers naar herkomst (%)

Herkomst	Additioneel	Niet-additioneel
Gemeente Waalwijk/Heusden	0%	100%
Overig Nederland / buitenland	81%	19%
Totaal additioneel tbv impact Waalwijk/Heusden	25%	75%

In totaal was 25% van de bezoekers additioneel. Dit percentage betekent dat er in totaal **1.250** bezoekers additioneel waren. Met dit aantal wordt de economische impact vanuit de bezoekers bepaald.

4.3 Besteding additionele bezoekers

De bestedingen van de bezoekers die niet uit de gemeente Waalwijk/Heusden komen, bedragen €12,30 per dag. Dit zijn bestedingen exclusief overnachtingen. Wanneer de gemiddelde dagbesteding wordt vermenigvuldigd met het aantal additionele bezoekers van 1.250 komt dit neer op een economische impact van dagbestedingen van **€ 15.375,-**

Via het aantal additionele bezoekers kan het totaal aantal additionele overnachtingen worden berekend. Tabel 7 laat zien dat het bij de Eneco Tour gaat om 30 overnachtingen in de gemeente

Heusden/Waalwijk met een gemiddelde overnachtingsprijs van € 26,89 per persoon. In totaal gaat het dan om **€ 806,70** aan additionele bestedingen aan overnachtingen in Heusden/Waalwijk, vanuit de bezoekers.

Tabel 7 Overnachtingen additionele bezoekers

	Additioneel
Additionele bezoekers	1.250
% overnachters in Heusden/Waalwijk	2,38%
Gemiddelde overnachtingsduur	1
Totaal aantal overnachtingen	30
Gem. overnachtingsprijs p.p.	€ 26,89
Tot. uitgaven aan overnachtingen	€ 806,70

We gaan ervan uit dat de additionele overnachters extra dagbestedingen doen in Heusden/Waalwijk. Daarom wordt de gemiddelde dagbesteding van € 15,56 nog eens vermenigvuldigd met het aantal overnachtingen. Dit komt dus neer op $30 \times € 12,30 =$ **€ 369,-**

4.4 Bestedingen vanuit de organisatie

De bestedingen vanuit de organisatie vormen een belangrijk onderdeel van de economische impact van sportevenementen. Voor het bepalen van de economische impact vanuit de kant van de organisatie, is het nodig zicht te krijgen op de omvang van de bestedingen vanuit de organisatie in de gemeenten Heusden/Waalwijk én op welke inkomsten de organisatie ontving vanuit de gemeenten Heusden/Waalwijk. Het saldo daarvan is de netto economische impact vanuit de organisatie. Voor de berekening is gebruik gemaakt van de informatie die de organisatie heeft verstrekt.

De betreffende bedragen zijn in tabel 8 te vinden.

Tabel 8 Inkomsten en uitgaven van de organisatie Eneco Tour

Uitgaven in de gemeente Waalwijk/Heusden	€ 51.090,75
Inkomsten uit de gemeente Waalwijk/Heusden	€ 99.875,-
Netto economische impact vanuit de organisatie	€ - 48.784,25

Vanuit de organisatie is de economische impact negatief. Dit betekent dat er in het kader van de organisatie van de Eneco Tour Heusden/Waalwijk meer geld uit de gemeente Heusden/Waalwijk is ontvangen dan vanuit de organisatie in Heusden/Waalwijk is besteed. Kennelijk heeft de organisatie relatief veel bestedingen gedaan buiten Heusden/Waalwijk. Deze bestedingen zijn niet additioneel voor Heusden/Waalwijk.

4.5 Totale economische impact

De economische impact van de Eneco Tour voor Heusden/Waalwijk 2014 bedraagt in totaal **€ -32.233**. Dit betekent dat volgens de richtlijnen van de WESP de Eneco Tour etappe een negatieve economische impact heeft opgeleverd voor de lokale economie van Heusden/Waalwijk gezamenlijk. De bezoekersbestedingen bedragen ruim € 16.000 en dit is zeker ten goede gekomen aan de lokale economie, met name de horeca. Daartegenover staan de inkomsten en uitgaven van de organisatie die een negatief saldo opleveren dat groter is dan de bezoekersbestedingen. Al met al leidt dit tot een negatieve economische impact.

Tabel 9 Totale economische impact Eneco Tour 2014 voor Heusden/Waalwijk

	Heusden/Waalwijk
Bezoekersbestedingen (inclusief overnachtingen)	€ 16.550,70
Organisatorische bestedingen	€ - 48.784,25
Totale economische impact Eneco Tour 2014	€ -32.233,55

Hoofdstuk 5 De promotionele waarde

Het onderzoek naar promotionele waarde meet de promotionele waarde van de Eneco Tour voor Heusden/Waalwijk. Deze cijfers kunnen belangrijk zijn voor belanghebbenden partijen zoals sponsors, gemeenten, overheid en organisatoren. In dit onderzoek wordt het 'mediumbereik' vastgesteld van het evenement om vervolgens een waarde aan dit bereik te koppelen in de vorm van 'reclame equivalenten'.

5.1 Verzamelen van media-uitingen.

De verzameling van media-uitingen is door de communicatie afdeling van de gemeente Heusden volbracht. De verzamelde media is vervolgens in een database verwerkt waar specifieke gegevens zijn vermeld die belangrijk zijn voor het bepalen van bereik en waarde. De database is te vinden in de bijlage. Volgens de richtlijnen is een beperking gemaakt op het gebied van media verzamelen, deze bevat de volgende beperkingen:

1. Alleen uitingen in Nederlandse media worden verzameld.
2. Tijdschriften worden alleen opgenomen in het onderzoek als ze zijn opgenomen in de NOM-printmonitor
3. Alleen uitingen binnen de periode 12-07-2014 en 19-08-2014 worden gebruikt binnen het onderzoek.

In tabel 10 is te zien welke media-uitingen verzameld zijn op het gebied van geschreven media, televisie en website.

Tabel 10 media-uitingen

Medium	Aantal artikelen/uitingen
De Weekkrant - Maasroute	7
De Weekkrant – Heusdense Courant	5
Brabants Dagblad – Sectie Waalwijk	6
Brabants Dagblad volledige oplage	1
Brabants Dagblad overige secties	1
Sportjournaal NOS	1:31 minuut
Omroep Brabant	1:55 minuut
Eurosport	1:43:30 uur
L1	1:43:30 uur
Website Eneco Tour	300.000 bezoeken

5.2 Waarde van media-uitingen

In paragraaf 5.2 wordt een waarde toegekend aan de media-uitingen middels 'reclame equivalenten'. Er wordt dus gekeken wat de betaalde en onbetaalde media bij normale inkoop zouden kosten.

Geschreven media

Om de waarde van geschreven media te bepalen worden de advertentiekosten gebruikt van de betreffende media. In tabel 11 is een overzicht te zien van de bepaalde waarden. Aan de hand van formaten van uitingen (zie tabel) kan een waarde worden afgeleid.

Tabel 11 Waarde media-uitingen geschreven media

Medium	Wat	Waarde
De weekkrant Maasroute	4 x 1/16	€ 588,48
	2 x 1/4	€ 1.176,94
	1 x 1/2	€ 1.032,42
De weekkrant – Heusdense Courant	5 x 1/4	€ 3.372,10
Brabants Dagblad	Sectie Waalwijk:	
	2 x 3/32S	€ 533,50
	1 x 3/4L	€ 1.615,57
	2 x 1/2L	€ 2.829,76
	1 x 1/4L	€ 708,13
	Gehele oplage:	
	1 x 3/4L	€ 9.734,17
	Overige secties:	
	1 x 1/2L	€ 1.443,15

Televisie

De waarde van televisie wordt bepaald door de kijk- en luisterdichtheid cijfers. Bij NPO 1 en Eurosport is dit voor het betreffende programma gemeten door Stichting Kijk Onderzoek. Bij Omroep Brabant is dit niet gemeten, daarom wordt een kijkdichtheid van 0,1 aangehouden. Ook bij televisie wordt met reclamekosten berekend wat uiteindelijk de promotionele waardes zijn. Dit gaat voor de televisie met een bedrag van € 2.250,- per halve minuut vermenigvuldigd met de kijkdichtheid. Deze berekening komt neer op de waardes die te zien zijn in tabel 12. (Stichting Kijkonderzoek, 2014)

Tabel 12 Waarde media-uitingen televisie

Medium	Uitzendtijd in halve minuten	Kijkdichtheid	Waarde
NPO1	3	5,9	€ 39.825
Eurosport	207	0,1	€ 46.575
L1	207	0,05	€23.287
Omroep Brabant	4	0,1	€ 900,-

Website

Er kan een promotionele waarde aan de website van de Eneco Tour gekoppeld worden. Dit wordt wederom gedaan door te kijken naar advertentiekosten. Gemiddeld heeft een volledig ingerichte pagina een promotionele waarde van €44.50 per 1000 bezoeken in de sectie weer,verkeer en recreatie (WebAds, 2014). Met een aantal bezoeken van 300.000 op www.enecotour.nl komt dit dus neer op een waarde van € 13.350,- in de periode tot en met augustus.

Naast de website van de Eneco Tour is er ook veel gebruik gemaakt van sociale media. Hier werd de hele etappe op bij gehouden met foto's en updates. Op twitter heeft de Eneco Tour een bereik van 11.600 personen. Via Facebook zijn dit 8.785 aantal likes. Aan de sociale media wordt geen waarde gekoppeld in dit onderzoek. Uiteraard vertegenwoordigen deze media wel degelijk een promotionele waarde voor Heusden/Waalwijk maar deze is op dit moment niet te kwantificeren.

5.3 Totale promotionele waarde

De totale mediawaarde van de Eneco Tour etappe Waalwijk-Vlijmen 2014 is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 13 Waarde media-uitingen totaal

Soort medium	Waarde
Geschreven media	€23.034
Televisie	€ 110.587,50
Website	€13.350
Totaal	€ 146.971,50

Dit zijn de waardes van media zonder hierin een media en marketingcampagne van de Eneco Tour mee te rekenen. Deze waardes zijn al door organisatie aangeleverd in het bestand 'evaluatie Eneco Tour 2014'.

Bijlagen

Vragenlijst

In opdracht van de gemeente Heusden en Waalwijk doen wij onderzoek voor het Lectoraat Sportbusiness van de Fontys Economische Hogeschool Tilburg onder de bezoekers van de Eneco Tour. Wij zouden u willen vragen om enkele minuten vrij te maken om de volgende vragenlijst in te vullen.

Alvast dank voor uw medewerking.

Q 1.	Wat is uw geslacht?	→ Man → Vrouw	
Q 2.	Wat is uw geboortejaar?		
Q 3.	Wat zijn de vier cijfers van uw postcode? Mocht u niet woonachtig zijn in Nederland, graag de afkorting van uw land invullen (Duitsland = Ger, België = Bel, enz.)		
Q 4.	Wat is uw hoogst voltooide opleiding?	→ Geen onderwijs → Basisonderwijs → MAVO/VMBO → MBO → HAVO/VWO/HBS → HBO/WO/Universiteit → Anders	
Q 5.	Bent u...	→ Bezoeker op eigen initiatief → Op uitnodiging van organisatie/gemeente/sponsor...	
Q 6.	In welk gezelschap bent u hier?	→ Alleen → Met partner/echtgeno(o)t(e) maar zonder kinderen → Met partner/echtgeno(o)t(e) met kinderen → Alleen met kinderen → Met overige familie → Met vrienden/kennissen → Met school,bedrijf, vereniging, etc. → Anders	
Q 7.	Uit hoeveel personen bestaat uw		

gezelschap?		
Q 8. Als de Eneco Tour niet had plaatsgevonden op deze locatie was ik vandaag toch in de gemeente Heusden/Waalwijk geweest	→ Waarschijnlijk wel → Waarschijnlijk niet → Weet niet/neutraal	9 10 10
Q 9. Bent u langer in de gemeente Heusden/Waalwijk gebleven voor de Eneco Tour?	→ Nee → Ja	
Q 10. Heeft u door de Eneco Tour ergens anders overnacht dan op uw vaste woonadres?	→ Nee → Ja	16 13
Q 11. Hoe overnacht u?	→ Overnachting in gemeente Heusden/Waalwijk → Overnachting in regio → Overnachting in provincie Noord-Brabant → Overnachting elders in Nederland → Overnachting buiten Nederland	
Q 12. Om hoeveel overnachtingen gaat het hier?		
Q 13. In welk type accommodatie overnacht u?	→ Bij vrienden/familie/kennissen → Bed & breakfast → Hotel 0-3 sterren → Hotel 4-5 sterren → Bungalowpark → Camping → Anders	
Q 14. Op hoeveel personen heeft deze overnachting betrekking?		
Q 15. Wat is de prijs van 1 overnachting?		
Q 16. Wat is vandaag op u van toepassing?	→ Ik doe alleen uitgaven voor mijzelf → Ik betaal ook voor anderen → Ik betaal niets, iemand anders betaalt voor mij	20 20 21
Q 17. Hoeveel euro denkt u vandaag ongeveer uit te geven voor uzelf en/of uw gezelschap binnen de gemeente Heusden en/of Waalwijk? (bijv. aan souvenirs, merchandising, eten/drinken, openbaar vervoer, winkelen, etc.) LET OP: Overnachting wordt hierin NIET meegerekend.		

Q 18. Op hoeveel personen hebben deze uitgaven betrekking?		
Q 19. Wat voor rapportcijfer (1-10) zou u over het algemeen aan de Eneco Tour geven?		

Database geschreven media

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	17-07-2014
Medium:	De weekkrant: Maasroute
Titel:	Meedoen aan de eneco kids Ride
Positie:	-
Duur/Omvang:	134 woorden (1/10)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	18-07-2014
Medium:	Brabants Dagblad - Waalwijk
Titel:	Aan de kant voor het peloton – wegwerkzaamheden
Positie:	-
Duur/Omvang:	88 woorden (1/10)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	25-07-2014
Medium:	Brabants Dagblad – Waalwijk
Titel:	Meer dan alleen tour rond Eneco-etappe
Positie:	-
Duur/Omvang:	385 woorden(2/5)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	30-07-2014
Medium:	De weekkrant - Heusdense Courant
Titel:	Meedoen aan de eneco kids Ride
Positie:	-
Duur/Omvang:	256 woorden (1/5)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	31-07-2014
Medium:	De weekkrant – Maasroute
Titel:	Twitter je wielrendroom
Positie:	-
Duur/Omvang:	88 woorden (1/10)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	06-08-2014
Medium:	De Weekkrant – Heusdense Courant
Titel:	Wielercafé Vlijmen
Positie:	
Duur/Omvang:	217 woorden (2/5)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	06-08-2014
Medium:	De Weekkrant – Heusdense Courant
Titel:	Dromen wielersfans komen uit
Positie:	
Duur/Omvang:	246 (2/5)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	06-08-2014
Medium:	De Weekkrant – Heusdense Courant
Titel:	Drie extra activiteiten tijdens eneco tour 12 augustus
Positie:	
Duur/Omvang:	280 woorden (1/4)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	07-08-2014
Medium:	Brabants dagblad – Waalwijk
Titel:	Heusden huldigt Lars Boom
Positie:	
Duur/Omvang:	98 woorden (1/10)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	07-08-2014
Medium:	De weekkrant – Maasroute
Titel:	Programma wielercafé
Positie:	
Duur/Omvang:	149 woorden (1/3)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	07-08-2014
Medium:	De weekkrant – Maasroute
Titel:	Sponsors langstraat-etappe
Positie:	
Duur/Omvang:	105 woorden (1/10)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	07-08-2014
Medium:	De weekkrant – Maasroute
Titel:	Eneco Tour langs oude tramstation
Positie:	
Duur/Omvang:	65 woorden (1/10)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	07-08-2014
Medium:	De weekkrant – Maasroute
Titel:	Extra activiteiten met Eneco Tour
Positie:	
Duur/Omvang:	358 woorden (1/2)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	07-08-2014
Medium:	De weekkrant – Maasroute
Titel:	Dromen in vervulling gebracht
Positie:	
Duur/Omvang:	250 woorden (1/5)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	12-08-2014
Medium:	Brabants dagblad - Waalwijk
Titel:	Reclame, voor een koopje
Positie:	
Duur/Omvang:	271 woorden (4/5)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

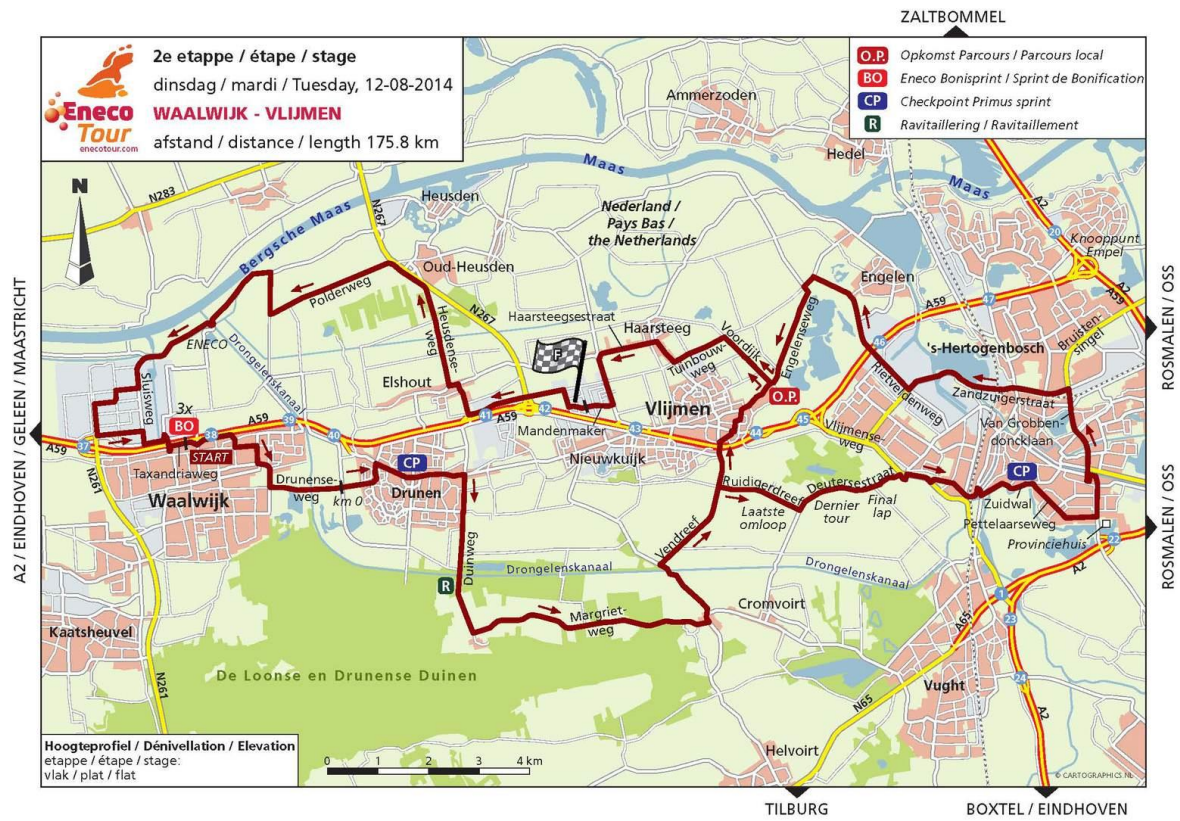
Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	13-08-2014
Medium:	Brabants Dagblad - Waalwijk
Titel:	Klaar voor de start
Positie:	
Duur/Omvang:	1 woord (foto)(1/2)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	13-08-2014
Medium:	Brabants Dagblad – Waalwijk; Bommelerwaard, Meierij
Titel:	In een vloek en een zucht voorbij
Positie:	
Duur/Omvang:	641 woorden (1/2)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	13-08-2014
Medium:	Brabants Dagblad
Titel:	Belkin heerst, Maar wint niet
Positie:	Sport
Duur/Omvang:	624 woorden (4/5)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Evenement:	Eneco Tour
Datum publicatie:	13-08-2014
Medium:	Heusdense Courant
Titel:	Tweede Eneco KidsRide Geslaagd
Positie:	
Duur/Omvang:	245 woorden (1/5)
Bereik:	
Waarde:	
Evt. Afbeelding van publicatie	

Route 2^e etappe Eneco Tour, 12 augustus 2014

Literatuur

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010). *Richtlijnenhandboek Bezoekersaantallen*.
www.evenementenevaluatie.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010). *Richtlijnenhandboek Bezoekersprofiel*.
www.evenementenevaluatie.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2010). *Richtlijnenhandboek Economische impact*.
www.evenementenevaluatie.nl

Werkgroep Evaluatie Sportevenementen (2013). *Richtlijnenhandboek Promotionele waarde*.
www.evenementenevaluatie.nl